

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ

ΜΑΡΚΑΚΗ ΚΡΥΣΤΑΛΛΙΑ

2025-2026

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Α Ν Α Λ Υ Τ Ι Κ Ο Β Ι Ο Γ Ρ Α Φ Ι Κ Ο

1. Σπουδές	5
2. Δημοσιεύσεις	7
3. Διδακτικό έργο	9
4. Ερευνητική δραστηριότητα	10
5. Επιστημονική δραστηριότητα	11
6. Επαγγελματική δραστηριότητα	13

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ

ΜΑΡΚΑΚΗ ΚΡΥΣΤΑΛΛΙΑ

Διδάκτωρ Νεότερης και Σύγχρονης Ιστορίας

ΤΟΠΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ: ΑΘΗΝΑ

ΓΛΩΣΣΕΣ: Αγγλικά (Άριστη Γνώση), Γερμανικά (Καλή Γνώση)

ΓΥΜΝΑΣΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ: 1^ο Λύκειο Υμηττού

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: Μενεμένης 7, Υμηττός, Αττικής

ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: +306945954036, 2107623915

EMAIL: kristalleniamarkaki@gmail.com

ΜΕΛΟΣ ΔΙΕΘΝΩΝ/ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΝΩΣΕΩΝ Ή ΟΜΑΔΩΝ

[1] Μέλος από το 2018 της International Toys Research Association (ITRA)
[2020 ITRA Spring Newsletter member profile.pdf](#)

[2] Μέλος από το 2020 του Εργαστηρίου Νεότερης και Σύγχρονης Ιστορίας του
Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης

[2] Μέλος από το 2021 της ομάδας Κριτική Διεπιστημονικότητα
<https://kritikidiepistimonikotita.wordpress.com/>

1) ΣΠΟΥΔΕΣ

- 2006** Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών,
Τμήμα Ιστορίας-Αρχαιολογίας,
Πτυχίο Ιστορίας-Αρχαιολογίας,
Βαθμός Πτυχίου: Λίαν Καλώς
- 2015** Πάντειον Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών,
ΠΜΣ Τμήματος Πολιτικών και Κοινωνικών Επιστημών,
Μεταπτυχιακή Διατριβή: «Ιχνηλασία του γυναικείου λόγου στα παιχνίδια του Μεσοπολέμου – Παπαστράτειος Σχολή Παιχνιδιών και Διακοσμητικής, 1928-1932».
Επιβλέπουσα καθηγήτρια: Χριστίνα Κουλούρη
Βαθμός Διατριβής : 9.5
- 2020** Πάντειον Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών,
Τμήμα Πολιτικών και Κοινωνικών Επιστημών,
Διδακτορική διατριβή: «Παίζοντας με τα αθύρματα του Μεσοπολέμου – Μια κοσμοπολίτικη ελληνικότητα».
Επιβλέπουσες Καθηγήτριες: Χριστίνα Κουλούρη, Γεωργία-Κλειώ Γιουγκουλή, Δέσποινα Καρακατσάνη
Βαθμός Διατριβής : Άριστα
- 2024** Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης,
Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας,
Μεταδιδακτορική διατριβή: «Μιλιταρισμός, αντιμιλιταρισμός και παιδική ηλικία, 1870-1939 – το παράδειγμα της Ελλάδας και της Ευρώπης (Αγγλία, Γαλλία, Γερμανία)»

Επιβλέπουσα καθηγήτρια: Αθηνά Συριάτου

ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ ΓΙΑ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΕΣ/ΜΕΤΑΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

2016-2019 Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών (ΙΚΥ), για την εκπόνηση της διατριβής «Παίζοντας με τα αθύρματα του Μεσοπολέμου – Μια κοσμοπολίτικη ελληνικότητα».

2021-2023 ΕΛΚΕ Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, σύμβαση ανταποδοτικής υποτροφίας για το ερευνητικό πρόγραμμα «Παρατηρητήριο για την Ελληνική Επανάσταση (MIS 5047290)» με αντικείμενο την πρόσληψη του 1821 από τις εφαρμοσμένες και τις καλές τέχνες στο ιωβηλαίο των 200 ετών.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

2018 **Princeton University**, Seeger Center for Hellenic Studies, Tenth Annual International Graduate Student Conference in Modern Greek Studies ,“Works in Progress: New Approaches”, 29 Απριλίου -6 Μαΐου, Princeton New Jersey

2014 **International Olympic Academy** in cooperation with the center for Hellenic Studies **Harvard University**, 3rd international symposium, «Sports society and culture revisiting the past understanding the present», Αρχαία Ολυμπία, Αθλητισμός/Ολυμπισμός στην Ιστορία και τη σύγχρονη εποχή, Ιούλιος 2014

2011-2012 Ε.ΚΕ.ΒΙ: Επιμέλεια κειμένων (θεωρητικό και πρακτικό επίπεδο), Οκτώβρης 2011 έως Μάης 2012

2005-2006 Εργαστήριο πειραματικής παιδαγωγικής-Τομέας παιδαγωγικής-Τμήμα φιλοσοφίας παιδαγωγικής και ψυχολογίας ΕΚΠΑ: «Δραστηριότητες διαπολιτισμικής εκπαίδευσης», Οκτώβριος 2005 έως Φεβρουάριος 2006.

2)_ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

Σύνολο δημοσιεύσεων: 2 βιβλία, 3 άρθρα σε περιοδικά με διαδικασία κρίσης, 2 κεφάλαιο σε βιβλία, 1 κεφάλαιο σε πρακτικά διεθνούς συνεδρίου, 5 άλλες δημοσιεύσεις

BIBΛΙΑ

2.1

[1] *Πολεμικά παιδικά παιχνίδια και εθνικές ιδέες στις αρχές του εικοστού αιώνα*
(Σεπτέμβριος 2025, Εκδόσεις Ασίνη.)

[2] *Υλικός πολιτισμός στον ελληνικό Μεσοπόλεμο – Οι εικαστικές και οι εφαρμοσμένες τέχνες στην καθημερινότητα και στη σχολή* (Προσωρινός τίτλος -βεβαίωση έκδοσης από τις εκδόσεις Ασίνη.)

ΑΡΘΡΑ σε διεθνή περιοδικά/περιοδικά με διαδικασία κρίσης [peer-review]

2.2,

[1] Review of Artemis Yagou, ed., “Technology, Novelty, and Luxury” *Historien*,
Μάρτιος 2024

[2] «Από το ηρώο στο διόραμα - Οι καλές και οι εφαρμοσμένες τέχνες στην υπηρεσία του έθνους», στο *Έρευνα* (ΔΠΘ), 2025

[3] «Μικρή Σχολή Καλών Τεχνών»: Παιχνίδι, design και κοινωνική πρόνοια στη μεσοπολεμική Αθήνα (1928–1940)», *Μνήμων*

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ

2.3

[1] «Παπαστράτειος Σχολή Παιχνιδιών και Διακοσμητικής ή, αλλιώς, η τομή κρατικής πρόνοιας, φιλοτεχνικής φιλανθρωπίας και κοινωνικής αλληλεγγύης», *Η Ευεργεσία και ο Νεότερος Ελληνισμός, Όφεις και ερμηνείες της ευποίας από τον 18ο στον 21ο αιώνα*, Φεβρουάριος 2024, Εκδόσεις Ιδρύματος Λασκαρίδη

[2] *Stitching Survival: Rag Dolls and Women's Everyday Craft in Twentieth-Century Greece*. Fashion, Style & Popular Culture, Special Issue “Dolls, Dolls, Dolls” (guest ed. Frank New). Accepted for publication/Forthcoming. ISSN 2050-0726 | Online ISSN 2050-0734

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ

2.4

[1] “Toy Design in the Papastrateios School of Interwar Athens”, Université Paris 13, International Toy Research Association, 8th World Conference, “Toys and material culture-hybridization design and consumption”, in 11th-13th July, 2018, Paris.

sorbonne-paris-nord.hal.science/hal-02161394v1,

ΆΛΛΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

2.5

[1] « Από την Δ' Εθνοσυνέλευση στη διακοσιετηρίδα της Επανάστασης – Περιπέτειες εθνικής ευγνωμοσύνης»

Παρατηρητήριο για το 1821

<https://observatory1821.he.duth.gr/archives/2619>

2023

[2] «Εθνικές τοποσημάνσεις – Μνημείο Φωτός»

Παρατηρητήριο για το 1821

<https://observatory1821.he.duth.gr/archives/2082>

2023

[3] «Τχνη εθνογραφικής λαογραφίας – “Ενδυμα Ψυχής”»

Παρατηρητήριο για το 1821

<https://observatory1821.he.duth.gr/archives/559>

2023

[4] Σύνταξη του δελτίου «Ο αμπελώνας και οι αμπελοοινικές παραδόσεις του Μετσόβου - Κατώγι Αβέρωφ» και εγγραφή του στοιχείου στο Εθνικό Ευρετήριο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της Ελλάδας

<https://www.culture.gov.gr/el/Information/SitePages/view.aspx?nID=4990>

2023

3) ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

Επίκουρη καθηγήτρια με σύμβαση για το μάθημα *Εκδόσεις : Θεωρία, ιστορία, μέσα, σχεδιασμός* (Τμήμα Πολιτισμού, Δημιουργικών Μέσων και Βιομηχανιών Πανεπιστημίου Θεσσαλίας)
Χειμερινό εξάμηνο 2025-2026

Επίκουρη καθηγήτρια με σύμβαση για το μάθημα *Ηθικά ζητήματα, νομικές διαστάσεις, πνευματικά δικαιώματα* (Τμήμα Πολιτισμού, Δημιουργικών Μέσων και Βιομηχανιών Πανεπιστημίου Θεσσαλίας)
Χειμερινό εξάμηνο 2025-2026

Επίκουρη καθηγήτρια με σύμβαση για το μάθημα *Μουσειολογία και εκθεσιακές πρακτικές* (Τμήμα Πολιτισμού, Δημιουργικών Μέσων και Βιομηχανιών Πανεπιστημίου Θεσσαλίας)
Εαρινό εξάμηνο 2024-2025

Επίκουρη καθηγήτρια με σύμβαση για το μάθημα *Ταντότητες και Πολιτισμική Παραγωγή* (Τμήμα Πολιτισμού, Δημιουργικών Μέσων και Βιομηχανιών Πανεπιστημίου Θεσσαλίας)
Εαρινό εξάμηνο 2024-2025

Επίκουρη καθηγήτρια με σύμβαση για το μάθημα *Εκδόσεις : Θεωρία, ιστορία, μέσα, σχεδιασμός* (Τμήμα Πολιτισμού, Δημιουργικών Μέσων και Βιομηχανιών Πανεπιστημίου Θεσσαλίας)
Χειμερινό εξάμηνο 2024-2025

Επίκουρη καθηγήτρια με σύμβαση για το μάθημα *Ηθικά ζητήματα, νομικές διαστάσεις, πνευματικά δικαιώματα* (Τμήμα Πολιτισμού, Δημιουργικών Μέσων και Βιομηχανιών Πανεπιστημίου Θεσσαλίας)
Χειμερινό εξάμηνο 2024-2025

Επικουρική διδασκαλία στο μάθημα *Αφηγήσεις και Βιομηχανικός Σχεδιασμός*,
(Υπεύθυνη Καθηγήτρια: Ελισάβετ Κιουρτσόγλου, Τμήμα Πολιτισμού, Δημιουργικών Μέσων και Βιομηχανιών Πανεπιστημίου Θεσσαλίας)
Εαρινό εξάμηνο 2023-2024

_4) ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΉ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

[1] Βασική ερευνήτρια (21-4-2021 ως 31-8-2023) με σύμβαση ανταποδοτικής υποτροφίας στο ερευνητικό πρόγραμμα «ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ (MIS 5047290)» του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, με αντικείμενο την πρόσληψη του 1821 από τις εφαρμοσμένες και τις καλές τέχνες στο ιωβηλαίο των 200 ετών και την καταχώριση δράσεων και αντικειμένων στο ψηφιακό αποθετήριο του Παρατηρητηρίου. Παραδοτέα: Επικοινωνία με δημιουργούς και φορείς σχετικά με τα πνευματικά δικαιώματα των έργων/εκθέσεων τους, επίβλεψη εισαγωγής στοιχείων στην πλατφόρμα. Ανακοίνωση-δημοσίευση της πλατφόρμας σε επιστημονικό περιοδικό. Μια δημοσίευση με προκαταρκτικά αποτελέσματα έρευνας σε διεθνές περιοδικό ή/και μία ανακοίνωση σε διεθνές συνέδριο. Οργάνωση συνεδρίου στο ΔΠΘ, παρουσίαση τελικών αποτελεσμάτων.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

[1] *Refugee Rehabilitation in Interwar Greece:*

Multi-level, Multi-actor Interactions in the Allocation of Resources

and the Formulation and Implementation of Policies.

2nd Call for H.F.R.I.'s Research Projects to Support Faculty Members & Researchers

Υπεύθυνη καθηγήτρια: Λίνα Βεντούρα. Εγκρίθηκε στην α' φάση αξιολόγησης, δεν χρηματοδοτήθηκε.
2020

[2] *Βαρκούλες από καρυδότσουφλο*

The Stavros Niarchos Foundation Public Humanities Initiative

Η πρόταση (2024) μελετά το παιχνίδι ως εργαλείο κοινωνικής διαπαιδαγώγησης, τεκμήριο της υλικότητας της παιδικής ηλικίας και αντικείμενο συλλογικής μνήμης. (Δεν εγκρίθηκε, αν και επαινέθηκε.)

[3] *Objects in mirror are closer than they appear*

The Stavros Niarchos Foundation Public Humanities Initiative

Η συμμετοχική αυτή πρόταση (2024) μελετά τις τεχνολογικές και παρελθοντολογικές αφηγήσεις στον ελληνικό δημόσιο λόγο, με στόχο την κριτική αποτίμηση της τεχνολογικά διαμεσολαβημένης μνήμης και τη διατύπωση νέων εργαλείων δημόσιας ιστορικής αφήγησης. (Πρόταση από κοινού με δύο συναδέλφους, δεν εγκρίθηκε, αν και επαινέθηκε.)

5) ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ

[1] Μέλος της οργανωτικής επιτροπής του συνεδρίου *Παρατηρητήριο 1821, Μνήμη και Γιορτή: δημόσια ιστορία και η διαμόρφωση της ιστορικής κουλτούρας*, 4-6 Μαΐου 2023, Κομοτηνή.

[2] Στο πλαίσιο του προγράμματος «Ελλάδα 2021» για τον εορτασμό της επετείου των 200 ετών από την Ελληνική Επανάσταση, ανέλαβε ως επιστημονικά υπεύθυνη την προετοιμασία του συνεδρίου *Η Ευεργεσία και ο Νεότερος Ελληνισμός*, σχεδιάζοντας και διεκπεραιώνοντας την υλοποίηση του ιστορικού μέρους της διημερίδας *Όψεις και ερμηνείες της ευποιίας από τον 18ο στον 21ο αιώνα*, 26-27 Μαΐου 2022, Αθήνα όσο και την έκδοση του τόμου των πρακτικών, από το ίδρυμα Λασκαρίδης.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΣΥΝΕΔΡΙΑ - ΟΜΙΛΙΕΣ

[5.2]

[1] Παρουσίαση με τίτλο “Toy Design in the Papastrateios School of Interwar Athens”, Université Paris 13, International Toy Research Association, 8th World Conference, “Toys and material culture-hybridization design and consumption”, in 12th July, Paris.

[2] Παρουσίαση με τίτλο «Από το ηρώο στο διόραμα - οι καλές και οι εφαρμοσμένες τέχνες στην υπηρεσία του έθνους», Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, *Παρατηρητήριο 1821, Μνήμη και Γιορτή: δημόσια ιστορία και η διαμόρφωση της ιστορικής κουλτούρας*, 5 Μαΐου 2023, Κομοτηνή

[3] Παρουσίαση με τίτλο «“Ο Βαλκανικός Πόλεμος στο σπίτι”». Πολεμικά παιχνίδια και παιδική ταυτότητα» Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, *Πόλεμος πατήρ πάντων. Ο πόλεμος και οι κοινωνικές ιστορίες του*, Πανελλήνιο υβριδικό συνέδριο, 29-31 Μαΐου 2025. Κομοτηνή

[4] Παρουσίαση με τίτλο "Walnut Shell Boats" in Greece (and Everywhere), Program MRCH 2025, *Multidisciplinary Research on Cultural Heritage*, September 24-26, Zagreb, Croatia

[5] Παρουσίαση με τίτλο «Το ημερολογιακό ζήτημα - ταυτότητες και κινητοποιήσεις: Πώς μια μεταρρύθμιση γίνεται “κόκκινο μαντίλι”» 2ο Διεπιστημονικό Συνέδριο *Συναισθήματα και Πολιτική*, ΕΙΒ – ΙΑΚΑ, 16-19

Οκτωβρίου 2025

[6] Παρουσίαση με τίτλο «Rag Dolls as Agents of Change: Refugee Women, Vernacular Modernity and the Politics of Folk-Making in Greece (1928–1945)», *Agents of Change: Folk Cultures in the Long 20th Century*, Masaryk University in Brno 18-19 June 2026.

[7] “Making Toys Today as They Were Made in the Past: Simple Materials, Craft Knowledge, and Play as Cultural Practice.” Accepted paper presentation, 10th ITRA World Conference – *The Zeitgeist in Toys & Games*, Augsburg, Germany, 5–7 August 2026.

[8] “Playing the Nation: Children’s War Toys and Nationalist Imagination during the Balkan Wars (1912–1913).” Accepted paper presentation, 10th ITRA World Conference – *The Zeitgeist in Toys & Games*, Augsburg, Germany, 5–7 August 2026.

ΟΜΙΛΙΕΣ ΣΕ ΣΥΝΕΔΡΙΑ/ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΜΕΤΑ ΑΥΤΟ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

[1] Princeton University, Seeger Center for Hellenic Studies, Tenth Annual International Graduate Student με την εισήγηση “The artistic potency of toys or Toys qua works of art in interwar Greece”, 4 Μαΐου 2018

[2] Πάντειον Πανεπιστήμιο, «Πρωτότυποι τρόποι προσφυγικής αποκατάστασης: ένα φεμινιστικό σχέδιο για την παιδική εργασία», *100 χρόνια προσφυγικής παρουσίας: Κοινωνία, Πολιτική, Πολιτισμός*, 9 Δεκεμβρίου 2022, Αθήνα

[3] Παρουσίαση στην ομάδα «Κριτική Διεπιστημονικότητα» του θέματος «Καλλιτεχνικά παιχνίδια: σχέση υψηλής τέχνης- διακοσμητικής/ επαγγελματικής τέχνης», 3-6-2021, διαδικτυακή

6) ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

[1] Ακαδημαϊκά υπεύθυνη του εκπαιδευτικού προγράμματος του ΚΕΔΙΒΙΜ του Παντείου Πανεπιστημίου,

«Παιδική, νεανική ηλικία και πολιτισμός», 2024 και εξής

<https://e-learning.panteion.gr/programmata/paidiki-neaniki-ilikia-kai-politismos>

[2] Αναπληρώτρια καθηγήτρια δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (2023-2024)

[3] Φροντιστήριο μέσης εκπαίδευσης «Περί Γνώσεως», Καθηγήτρια Ιστορίας και Λογοτεχνίας, 9-2017 έως 5-2019

[4] Φροντιστήριο μέσης εκπαίδευσης «Το οικοδιδασκαλείο του Υμηττού», Καθηγήτρια Ιστορίας και Νεοελληνικής Γλώσσας, 9-2013 έως 12-2015

[5] Π. Κυριακίδης- Εκδόσεις Ακρίτας, Εκδόσεις Σαρπράζ, Επιμελήτρια κειμένων και υπεύθυνη ανάγνωσης (πρόταση βιβλίων, επικοινωνία με συγγραφείς και εικονογράφους), 1/3/2011 ως 31/8/2012

[6] Εκδόσεις Ακρίτας, Ανώνυμη εταιρεία έρευνας και τεχνολογίας ΑΝΩ – Εκδόσεις Σαρπράζ Α.Ε. Επιμελήτρια κειμένων και υπεύθυνη ανάγνωσης (πρόταση βιβλίων, επικοινωνία με συγγραφείς και εικονογράφους), 1/3/2010 έως 28/2/2011